

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

[Præfatio.]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78477)

LIBER NONVS, ET TO- TIVS OPERIS VIGE- SIMVS QVARTVS.

IN QVO TRADITVR SPECIALIS RATIO IVDI-
candi de peccatis, habito respectu ad octauum præceptum Decalogi.
*Non loqueris contra proximum tuum falsum
testimonium.*

P R Æ F A T I O.

STAVVM præceptum, sicut præcedentia, datur Exod. 20. & Deuterón. 5. quod quamuis primario, & expresse prohibeat falsum testimonium: secundario tamen ac tacite prohibet omnem noxam, qua proximum iniuria per linguam afficimus, seu lædimus in bonis honorariis: sicut quintum sub nomine homicidii, prohibet omnem proximi læsionem redundantem in ipsius personam: & sextum, sub nomine adulterii, omnem illicitam voluptatem veneream: ac demum septimum sub nomine furti, omne damnum rebus proximi illatum, prout Concil. Colonienſe initio explicationis huius præcepti, post D. Thomam 1. 2. quæst. 100. artic. 5. in corpore: & 2. 2. quæst. 122. art. 6. ad 2. annotat. Recte deinde addens vim huius præcepti ex Christi doctrina, extendi non tantum ad verba quibus prædicta noxa inferitur: sed etiam ad cogitationes, & facta illis similia; vt ad temerarium iudicium: quod Christus prohibet Matth. 7. dicens: Nolite iudicare, & non iudicabimini: & ad hypocrisim de qua Luc. 12. Attendite à fermento Phariseorum, quod est hypocrisis. Adde quoque ex Catechismo iussu Concilij Tridentini edito, sub initium expositionis huius præcepti: cum ipsum, sicut tria præcedentia, sit negatiuum (vt pote prohibens ne falsitate adulteremus cogitationes, dicta & facta nostra) perinde atque illa continere affirmatiuum præceptum, iubens vt cogitationes, dicta & facta nostra, simplici veritate metiamur. Adde adhuc quod in eodem Catechismo paulo post subiungitur (congruenter doctrinæ insinuatae à Christo Luca 10. per parabolam de eo, qui descendens ab Ierusalem in Ierico incidit in latrones) hic proximi nomine intelligi quemcunque egentem opera nostra: siue ille propinquus sit, siue alienus; siue ciuis, siue aduena; & siue amicus, siue inimicus. Ex quibus satis innoteſcit, quis sensus sit propositi præcepti octauum.

Porro plurimi sunt speciales modi quibus contra idemmet præceptum peccari potest; quorum alii taciturnitati (quæ virtus est moderatrix locutionis) opponuntur, vt multiloquium, & species eius: nempe stultiloquium, seu imprudens & inconsiderata locutio: turpiloquium, seu sermo de rebus turpibus & impudicis: ac vaniloquium, id est, verbum quod caret ratione iustæ necessitatis, & intentione piæ voluntatis. Alii vero opponuntur veritati, vt mendacium, & species ipsius: quarum prima est mendacium mentale, quod proprio nomine appellatur iudicium temerarium. Secunda vero, mendacium verbale: quod in iudicio dictum, vocatur falsum testimonium: dictum vero extra iudicium pro ut fama proximi per ipsum læditur, vocatur detractio: prout læditur honor, vocatur tum contemptus, quatenus proximus per illud vilipenditur: tum contumelia, quatenus aliqua culpa exprobratur proximo: tum conuictum quatenus, eidem exprobratur naturæ vitium: tum etiam improprium, quatenus exprobratur miseria & pœna quam ipse patitur: tum præterea derisio, quatenus cachinnis, risu & sannis ipse excipitur, tum demum quatenus laus ipsius læditur maledicendo ei in sua persona, aut in suis rebus, & dicitur maledictio. Reduci adhuc potest ad verbale mendacium tum adlatio, quæ est immoderata alicuius laus instituta ad lucrum vel gratiam captandam: tum etiam iactantia, qua quis se laudat immoderate.

Tertia denique species est mendacium reale seu facti: quod quidem vel versatur in moribus hominum, vt simulatio qua quis fingit se alium esse quam sit: vt Iehu se simulauit idololatram esse, vt omnes sacerdotes Baal posset occidere 4. Regum 10. Item fictio qua quis fingit se præstare quod non præstat: vt se velle conferre, vel suscipere Sacramentum, nec vllam habet intentionem id faciendi. Itemque hypocrisis, quæ est sanctitatis, iustitiæ & bonitatis fictio: vel versatur in rebus ciuilibus, vt falsatio qua falsum exponitur pro vero: vt filius spurius pro legitimo, vel moneta adulterina, pro genuina; iniustum pondus vel mensura pro pondere, vel mensura iusta. Quo etiam referuntur falsificationes publicorum instrumentorum aut literarum: vel denique versatur in contractibus, vt perfidia seu violatio promissionum, & pactorum. Itemque dolus & fraus quibus circumuenitur proximus in contrahendo.

Porro nonnulli ex prædictis modis opponuntur amicitia, vt susurratio, qua quis amicitiam

dissol-